

SZÖVEGÉRTÉS-SZÖVEGALKOTÁS KOMPETENCIATERÜLET „B”

TESTNEVELÉS ÉS
SPORT • 6. évfolyam
TANÁRI ÚTMUTATÓ

Készítette: Raátz Judit

Magyarország célba ér

EDUCATIO KHT. KOMPETENCIAFEJLESZTŐ OKTATÁSI PROGRAM KERETTANTERV

A KIADVÁNY A NEMZETI FEJLESZTÉSI TERV HUMÁNERŐFORRÁS-FEJLESZTÉSI OPERATÍV PROGRAM 3.1.1. KÖZPONTI PROGRAM (PEDAGÓGUSOK ÉS OKTATÁSI SZAKÉRTŐK FELKÉSZÍTÉSE A KOMPETENCIA ALAPÚ KÉPZÉS ÉS OKTATÁS FELADATAIRA) KERETÉBEN KÉSZÜLT, A SULINOVA OKTATÁSI PROGRAMCSOMAG RÉSZEKÉNT LÉTREJÖTT TANULÓI INFORMÁCIÓHORDOZÓ. A KIADVÁNY SIKERES HASZNÁLATÁHOZ SZÜKSÉGES A TELJES OKTATÁSI PROGRAMCSOMAG ISMERETE ÉS HASZNÁLATA.
A TELJES PROGRAMCSOMAG ELÉRHETŐ: WWW.EDUCATIO.HU CÍMEN.

FEJLESZTÉSI
PROGRAMVEZETŐ

KERNER ANNA

SZAKMAI BIZOTTSÁG

BALÁZS GÉZA, CHACHESZ ERZSÉBET, HAJAS ZSUZSA, TÓTH LÁSZLÓ

FELELŐS SZERKESZTŐ

NAGY MILÁN

SZAKMAI LEKTOR

DR. KALMÁR ZOLTÁN

© RAÁTZ JUDIT, 2008

© EDUCATIO KHT., 2008

RAKTÁRI SZÁM:

H-BSZE0610/T

Tartalom

- 8 Összefüggő alapgimnasztikai gyakorlatsorok
- 13 Játékos testtartásjavító gyakorlatsor
- 19 Alapgimnasztikai gyakorlatsor
- 27 Szabadulás a labdától
- 32 Dobójátékok
- 41 Hatoslabda
- 47 Népi játékok
- 53 Páros gyakorlatok
- 59 Futójátékok
- 65 Régi idők tornaórái

VERBÁLIS UTASÍTÁSOK NYELVI SÉMÁINAK MEGISMERTETÉSE

HALLÁS UTÁNI SZÖVEGÉRTÉS
FEJLESZTÉSE:
SZABÁLYJÁTÉKOK,
GYAKORLATSOROK SZÖVEGES
ÉS MOZGÁSOS REPRODUKCIÓJA

MODULLEÍRÁS

A modul célja	<p>A hallás utáni szövegértés fejlesztése; A verbális utasítások nyelvi sémáinak, az órán elhangzó és használt szakszókincsnek a megismerése, megértése, felismerése; A szakszókincs használata különböző szövegkontextusban; Hallott és olvasott leggyakoribb egyéni és páros mozgássorok, egyszerű ügyességi, futó- és népi játékok szöveges és mozgásos reprodukciója; Együttműködés a társakkal</p> <p>Élmények megosztása társal, csoporttal</p>
Időkeret	<p>10 x 15 perc</p>
Ajánlott korosztály, nyelvi szint	<p>11–12 évesek (6. osztály)</p>
Modulkapcsolódási pontok	<p>Tantervi kapcsolódások: Testnevelés és sport 1–4. évfolyam</p> <p>Kereszttervi A kritikai és kreatív olvasási képesség fejlesztése Információs és kommunikációs kultúra – A megismerési, adatgyűjtési, dokumentálási képességek fejlesztése Énkép, önismeret, az önértékelés képességének kialakítása, fejlesztése Testi és lelki egészség</p> <p>Kompetenciaterületen Együttműködési képesség, jártasság a kooperatív csoportmunkában</p> <p>Programcsomagon belül</p> <p>Programcsomagok között 5–12. évf. „B”</p>

A képességfejlesztés fókuszai	<p>Kompetenciaterületi</p> <p>A szövegértés-szövegalkotás kompetencia kiemelt fejlesztési feladatai – a probléma felvetésének, megértésének, a megoldási javaslatok szelekciójának képessége, az ismeretek aktivizálása</p> <p>A szociális, életviteli és környezeti kompetencia – az együttműködési képesség fejlesztése</p> <p>Magyar nyelv és irodalom – egyszerű és hatékony közlés adott kommunikációs helyzetben, az üzenet rövid szóbeli összefoglalása, átadása, az aktív és passzív szókinccs bővítése</p> <p>NAT (2003)</p> <p>Énkép, önismeret fejlesztése</p> <p>Információs és kommunikációs kultúra – megfigyelési, értelmezési képesség; kritikai, kreatív olvasási képesség</p> <p>Tanulás, a tanulás különféle módjainak (csoportos, kooperatív, egyéni) megismerése</p> <p>Testi és lelki egészség – az egészséges állapot örömteli megélése</p> <p>Az együttműködés, a rugalmasság képessége</p> <p>Egyéb műveltségterületi</p> <p>Magyar nyelv és irodalom – beszédkésztség, szóbeli szövegek alkotása és megértése, olvasott, írott szöveg megértése, tanulási képesség fejlesztése stb.</p> <p>Életvitel és gyakorlati ismeretek – egészségkultúra, szabadidő-kultúra</p>
--------------------------------------	--

ÉRTÉKELÉS

- tanórai, szóbeli szöveges értékelés a modul tartalmával kapcsolatban
- tanórai, szóbeli szöveges értékelés a képességek fejlesztésével kapcsolatban
- tanári szóbeli értékelés az egyéni és a csoportmunkáról (értékelési szempontokat lásd az egyes részfeladatoknál)
- csoportos és egyéni önértékelés: együttműködési képesség, fegyelem, feladatmegoldás, feladat-szervezés stb.

MÓDSZERTANI AJÁNLÁS

A testnevelés tantárgy alapvető célja a tanulók egészséges testi fejlődésének biztosítása, alapvető mozgáskészségének kialakítása, fejlesztése. Ezen alapfeladatok mellett a tanóra jellege és tananyaga lehetőséget nyújt a tanulók értékes személyiségvonásainak megerősítésére, fejlesztésére, a játékokon és a versenyeken keresztül az élményszerzés lehetőségére. A tananyag sokfélesége, a személyes élményszerzés jó lehetőséget ad a különböző és változatos feladatokra, melyek között a leggyakoribb típus, a tanári utasítás mellett számos más módszer is jól alkalmazható, amely más részkompetenciákat is fejleszt. Így például a modulban kínált csoportmunka, a kooperatív technikák, differenciálási lehetőségek alkalmazása, melyek a szociális kompetencia, az együttműködő képesség és a kommunikációs képességek fejlesztésének egyik legjobb eszközei.

TÁMOGATÓRENDSZER

A kooperatív tanulási módszerek és a csoportmunkával kapcsolatos kiadványok ajánlottak a tanári felkészüléshez. Ezek bibliográfiája a kereshittanterv és koncepció mellékletében található.

- Alapfelkészítés a szövegértés-szövegalkotás fejlesztésére (30 órás továbbképzés)
- Tanácsadás: a szövegértés-szövegalkotás szakmai bizottságának igénybevétele

1. ÖSSZEFÜGGŐ ALAPGIMNASZTIKAI GYAKORLATSOROK REPRODUKCIÓJA HALLÁS UTÁNI SZÖVEGÉRTÉS

MODULVÁZLAT

	LÉPÉSEK, TEVÉKENYSÉGEK	KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK	CÉLCSOPORT A DIFFERENCIÁLÁS LEHETŐSÉGEI	TANULÁSSZERVEZÉS		ESZKÖZÖK
				MUNKAFORMÁK	MÓDSZEREK	
1. Az együttműködő csoportok kialakítása, a feladat ismertetése						
A	Négyfős csoportokat alakítunk Minden csoportban egy-egy betűjelet kapnak a tanulók (A, B, C, D)	együttműködési készség, tolerancia fejlesztése	törekedjünk a csoportalakításkor a heterogén, nemileg is vegyes csoportok megszervezésére	frontális, csoportmunka	közös megbeszélés	
B	A feladat ismertetése A tanári közlésben elhangzó egymás utáni 4 alapgimnasztikai gyakorlat közös elvégzése Mindenkinek arra a feladatra különösen kell figyelnie, amelyik az ő betűjelet viseli.	együttműködés, tolerancia fejlesztése	az egész osztálynak ajánlott	frontális, egyéni munka	tanári közlés	

	LÉPÉSEK, TEVÉKENYSÉGEK	KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK	CÉLCSOPORT A DIFFERENCIÁLÁS LEHETŐSÉGEI	TANULÁSSZERVEZÉS		ESZKÖZÖK
				MUNKAFORMÁK	MÓDSZEREK	
2. A gyakorlatsor elvégzése tanári utasítással						
A	A négy gyakorlat egymás utáni tanári vezénylése Minden egyes gyakorlat előtt a megfelelő betűjel mondása	a hallott szöveg megértése, reprodukálása		frontális, egyéni munka	tanári közlés	szöveg 1.
3. A gyakorlatsor csoportos megbeszélése, begyakorlása						
A	A csoportok az elhangzott gyakorlatokat megismétlik úgy, hogy az egyes gyakorlatokat az azért felelős tanuló mutatja be és vezényli.	a hallott szöveg reprodukálása, szövegalkotás, figyelés a másakra	bemutató, megbeszélés	csoportmunka	megbeszélés, bemutató	
B	A négy gyakorlat folyamatos végzése, gyakorlása	a hallott szöveg reprodukálása, együttműködés	csoportmunka	kooperatív csoportmunka	gyakorlás	

	LÉPÉSEK, TEVÉKENYSÉGEK	KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK	CÉLCSOPORT A DIFFERENCIÁLÁS LEHETŐSÉGEI	TANULÁSSZERVEZÉS		ESZKÖZÖK
				MUNKAFORMÁK	MÓDSZEREK	
4. A gyakorlatsor csoportos végzése, bemutatása						
A	A gyakorlatsor folyamatos, főbbizőri elvégzése a csoport- ban	a hallott szöveg repro- dukálása, szövegalkotás, együtműködés	csoportmunka	csoportmunka	gyakorlás	
B	A gyakorlatsor bemutatása a többieknek	együtműködés, figyelés a másokra	bemutató	csoportmunka	bemutató	
C	Az egyes csoportok munká- jának tanári értékelése		tanári értékelés	frontális, munka	megbeszélés, tanári értékelés	

AZ I. MODUL FELDOLGOZÁSÁNAK MENETE

	TANÁRI TEVÉKENYSÉGEK	TANULÓI TEVÉKENYSÉGEK
1. A	<p>Az osztály tanulóiból négyfős csoportok kialakítása Ha az osztály létszáma nem osztható 4-gyel, akkor egy csoporton belül két gyerek is kaphatja ugyanazt a betűjelet, vagy egy kisebb létszámú csoportban egy jó képességű tanulónak lehet két betűjele is.</p>	Aktív részvétel a csoportok kialakításában
1. B	<p>A feladat meghatározása Mindenkinek végeznie kell a gyakorlatokat, de nagyon kell figyelnie az ő betűjével elhangzóra.</p>	
2. A	<p>A gyakorlatsor vezénylése úgy, hogy mindegyik részfeladat előtt hangozzék el a megfelelő betűjel. Az egyes részfeladatok bemutatás, vezénylése számolással</p>	<p>A gyakorlatok elvégzése a tanári utasítás alapján A megfelelő betűjelű feladatra való külön figyelem fordítása</p>
3. A	<p>A csoportok munkájának figyelése, ahol szükséges, az irányítás, a pontos munkavégzés segítése</p>	<p>A gyakorlatsorok elvégzése a csoportban Sorban, minden tag a saját betűjének megfelelő gyakorlatot vezényli a csoport többi tagjainak úgy, hogy ő maga is végzi a feladatot.</p>
4 A		<p>A gyakorlatsor többszöri elvégzése, begyakorlása, az esetleges hibák javítása</p>
4. B		<p>A gyakorlatsorok bemutatása a többi csoportnak</p>
4. C	<p>A csoportok munkájának szóbeli értékelése Értékelési szempont:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a csoportok hatékonysága • az együttműködés, a másokra való figyelés • a fegyelem • a gyakorlatok megértése, bemutatásának pontossága 	

1. MELLÉKLET

GYAKORLATSOR

BETŰJEL	GYAKORLAT
A	Álljatok alapállásba! Végezzetek vállkörzés 4-szer hátra, majd 4-szer előre.
B	Karemeléssel mellhez tartásba, ugorjatok kis terpeszállásba és végezzetek könyökhúzást hátra 2-szer, majd karnyújtással oldalsó középtartásba ismét karhúzás kétszer hátra. Ismételjétek meg még egyszer a könyök- és karhúzásokat!
C	Terpeszállás, oldalsó középtartás! Csípőre tartással végezzetek törzsfordítást kétszer balra, kétszer jobbra. Ismételjétek meg még egyszer!
D	Terpeszállás csípőre tett kézzel! Törzshajlítás előre a bal boka érintésével háromszor, majd törzsnyújtással karemelés magastartásba, ismét törzshajlítás előre a jobb boka érintésével háromszor, majd törzsnyújtás karleengedéssel mélytartásba.

2. JÁTÉKOS TESTTARTÁSJAVÍTÓ GYAKORLATSOR HALLÁS UTÁNI SZÖVEGES ÉS MOZGÁSOS REPRODUKCIÓJA

MODULVÁZLAT

LÉPÉSEK, TEVÉKENYSÉGEK	KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK	CÉLCSOPORT A DIFFERENCIÁLÁS LEHETŐSÉGEI	TANULÁSSZERVEZÉS		ESZKÖZÖK
			MUNKA- FORMÁK	MÓDSZEREK	
1. A gyakorlatsor meghallgatása					
A A gyakorlatsor összefüggő meghallgatása magnóról vagy a tanár előadásában	a hallott szöveg megértésének képessége	az egész osztálynak ajánlott	frontális, egyéni	hallás utáni szövegértés	szöveg (2), vagy kazetta (2. szöveg)
B Differenciált munka A gyakorlatsor összefüggő bemutatása Akik úgy érzik, hogy az első hallás után megjegyezték a gyakorlatsort, megpróbálkoznak a bemutatásával.	a hallott szöveg reprodukálása	a jó szövegértési képességgel rendelkezőknek ajánlott	egyéni	hallás utáni szöveg reprodukálása	

LÉPÉSEK, TEVÉKENYSÉGEK	KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK	CÉLCSOPORT A DIFFERENCIÁLÁS LEHETŐSÉGEI	TANULÁSSZERVEZÉS		ESZKÖZÖK	
			MUNKA- FORMÁK	MÓDSZEREK		
2. A gyakorlat sor részenkénti meghallgatása és reprodukálása						
A	A gyakorlat sor első részének meghallgatása magnóról vagy a tanár előadásában A meghallgatott gyakorlatot a diákok reprodukálják.	a hallott szöveg megértésének képessége	az egész osztálynak ajánlott	frontális, egyéni	hallás utáni szövegértés	szöveg (2/a), vagy kazetta (2/a. szöveg)
B	A gyakorlat sor második részének meghallgatása magnóról vagy a tanár előadásában A meghallgatott gyakorlatot a diákok reprodukálják.	a hallott szöveg megértésének képessége	az egész osztálynak ajánlott	frontális, egyéni	hallás utáni szövegértés	szöveg (2/b), vagy kazetta (2/b szöveg)
C	A gyakorlat sor harmadik részének meghallgatása magnóról vagy a tanár előadásában A meghallgatott gyakorlatot a diákok reprodukálják.	a hallott szöveg megértésének képessége	az egész osztálynak ajánlott	frontális, egyéni	hallás utáni szövegértés	szöveg (2/c), vagy kazetta (2/c szöveg)
D	A gyakorlat sor negyedik részének meghallgatása magnóról vagy a tanár előadásában A meghallgatott gyakorlatot a diákok reprodukálják.	a hallott szöveg megértésének képessége	az egész osztálynak ajánlott	frontális, egyéni	hallás utáni szövegértés	szöveg (2/d), vagy kazetta (2/d szöveg)

LÉPÉSEK, TEVÉKENYSÉGEK	KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK	CÉLCSOPORT A DIFFERENCIÁLÁS LEHETŐSÉGEI	TANULÁSSZERVEZÉS		ESZKÖZÖK
			MUNKA- FORMÁK	MÓDSZEREK	
3. A gyakorlat sor újbóli összefüggő meghallgatása, és összefüggő reprodukálása					
A A gyakorlat sor összefüggő meghallgatása magnóról vagy a tanár előadásában A gyakorlat sor összefüggő reprodukálása	a hallott szöveg megértésének és reprodukálásának képessége	az egész osztálynak ajánlott	frontális, egyéni	hallás utáni szövegértés	szöveg (2), vagy kazetta (2. szöveg)
B A tanulók munkájának értékelése					

A II. MODUL FELDOLGOZÁSÁNAK MENETE

	TANÁRI TEVÉKENYSÉGEK	TANULÓI TEVÉKENYSÉGEK
1. A	<p>A feladat meghatározása, motiváció A feladat menetének bemutatása Motiválás, figyelem felkeltése A gyakorlatsor szövegének bemutatása A szöveg összefüggő felolvasása, illetve elmondása vagy lejátszása</p>	<p>A szöveg figyelmes meghallgatása és a gyakorlatok megjegyzése</p>
1. B	<p>Differenciálási lehetőség Aki első hallásra megjegyezte a gyakorlatsort, bemutathatja.</p>	<p>A gyakorlatsor egyéni bemutatása</p>
2. A	<p>A gyakorlatsor első feladatának bemutatása A szöveg összefüggő felolvasása, illetve elmondása vagy lejátszása Az esetleges hibák javítása – egyéni korrekció</p>	<p>A szöveg figyelmes meghallgatása és a gyakorlat reprodukálása A hibásan értelmezett vagy rosszul reprodukált részek javítása, újbóli megismétlése</p>
2. B	<p>A gyakorlatsor második feladatának bemutatása A szöveg összefüggő felolvasása, illetve elmondása vagy lejátszása Az esetleges hibák javítása – egyéni korrekció</p>	<p>A szöveg figyelmes meghallgatása és a gyakorlat reprodukálása A hibásan értelmezett vagy rosszul reprodukált részek javítása, újbóli megismétlése</p>
2. C	<p>A gyakorlatsor harmadik feladatának bemutatása A szöveg összefüggő felolvasása, illetve elmondása vagy lejátszása Az esetleges hibák javítása – egyéni korrekció</p>	<p>A szöveg figyelmes meghallgatása és a gyakorlat reprodukálása A hibásan értelmezett vagy rosszul reprodukált részek javítása, újbóli megismétlése</p>
2. D	<p>A gyakorlatsor negyedik feladatának bemutatása A szöveg összefüggő felolvasása, illetve elmondása vagy lejátszása Az esetleges hibák javítása – egyéni korrekció</p>	<p>A szöveg figyelmes meghallgatása és a gyakorlat reprodukálása A hibásan értelmezett vagy rosszul reprodukált részek javítása, újbóli megismétlése</p>

3. A	A gyakorlatsor szövegének újbóli összefüggő bemutatása A szöveg összefüggő felolvasása, illetve elmondása vagy lejátszása Az esetleges hibák javítása – egyéni korrekció	A szöveg figyelmes meghallgatása és a gyakorlatsor összefüggő, önálló bemutatása A hibásan értelmezett vagy rosszul reprodukált részek javítása, az összefüggő gyakorlatsor újbóli megisméltése
3. B	Szóbeli értékelés: <ul style="list-style-type: none">• a megértés mértéke• a utasítások követése• a feladatok elvégzésének pontossága• magatartás	

2. MELLÉKLET

TARTÁSJAVÍTÓ GYAKORLATSOR	
A	Feküdjetek hasra, a karokat a fej mellett nyújtsátok ki! Felváltva nyújtózzatok, először a jobb karral és a bal lábbal, majd a bal karral és a jobb lábbal! Ezt végezzétek el egymás után 4-szer!
B	Emelkedjetek fel térdelőtámaszba! Majd domborítsátok a hátatokat, mint a cicák, aztán homorítsátok! Ezt ismételjétek 4-szer!
C	Emelkedjetek térdelésbe! Tegyétek a kezeteket csípőre! Üljetek le jobbra majd balra a lábatok mellé! Ismételjétek meg a gyakorlatot 4-szer!
D	Álljatok fel! Karemeléssel magastartásba vegyetek mély levegőt, majd karleengedéssel fújjátok ki a levegőt! Ismételjétek meg a gyakorlatot 4-szer!

3. ALAPGIMNASZTIKAI GYAKORLATSOR HIÁNYOS ÍROTT SZÖVEGVÁLTOZAT KIEGÉSZÍTÉSE A MEGFELELŐ SZAKSZÓKINCCSEL, A GYAKORLATSOR REPRODUKÁLÁSA

MODULVÁZLAT

	LÉPÉSEK, TEVÉKENYSÉGEK	KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK	CÉLCSOPORT A DIFFERENCIÁLÁS LEHETŐSÉGEI	TANULÁSSZERVEZÉS		ESZKÖZÖK
				MUNKA- FORMÁK	MÓDSZEREK	
1. Az együttműködő csoportok kialakítása, a feladat ismertetése						
A	Előzetes munka A tanár még az óra előtt elhelyezi a szókárttyákat a tornaterem különböző pontjaira. Négyfős csoportok alakítása	szóbeli utasítás követése	az egész osztálynak ajánlott	frontális	magyarázat	
B	A feladat ismertetése A hiányos gyakorlatsor-leírások kiosztása (minden csoport más-más szöveget kap)	szóbeli utasítás, feladatmegjelölés követése, az együttműködés, a tolerancia fejlesztése	az egész osztálynak ajánlott	csoportos	tanári magyarázat	hiányos szövegek (3.1., 3.2., 3.3.)

LÉPÉSEK, TEVÉKENYSÉGEK	KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK	CÉLCSOPORT A DIFFERENCIÁLÁS LEHETŐSÉGEI	TANULÁSSZERVEZÉS		ESZKÖZÖK
			MUNKA- FORMÁK	MÓDSZEREK	
2. A csoportok a kapott feladatsorokat értelmezik					
A	A hiányos utasításszövegek felolvasása, értelmezése	az olvasott szöveg megértésének képessége	csoport	csoportos	írott szöveg értése hiányos szövegek (3.1., 3.2., 3.3.)
B	A hiányzó szavak lehetséges megnevezése	az előzetes ismeretekre támaszkodva a szöveg pótlása, a testnevelési szakkifejezések ismerete	csoport	csoportos	megbeszélés hiányos szövegek (3.1., 3.2., 3.3.)
C	A szókereső futárok kijelölése	együttműködés	csoport	csoportos	megbeszélés
3. A hiányzó szókérték megkeresése, beillesztése					
A	A csoport a feltételezett hiányzó szavak meghatározásának ismeretében elküldi a futárokat, hogy a tornateremben összegyűjtsék a lehetséges hiányzó szavakat	memória fejlesztése	a kijelölt csoporttagok	egyéni	szókérték (melléklet 3/B)
B	A beérkezett szavak kipróbálása, beillesztése a szövegbe, a megoldások ellenőrzése	olvasott szöveg értése, együtműködési képesség	csoport	csoportos	megbeszélés, vita hiányos szövegek (3.1., 3.2., 3.3.), szókérték

LÉPÉSEK, TEVÉKENYSÉGEK	KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK	CÉLCSOPORT A DIFFERENCIÁLÁS LEHETŐSÉGEI	TANULÁSSZERVEZÉS		ESZKÖZÖK	
			MUNKA- FORMÁK	MÓDSZEREK		
4. A gyakorlatsor újbóli összefüggő felolvasása, és összefüggő reprodukálása						
A	A gyakorlatsor összefüggő felolvasása, a gyakorlatsor rögzítése	a hallott szöveg megértésének és reprodukálásának képessége	csoportok szerint	csoportos	szövegértés, szöveg- tanulás	kiegészített szövegek (hiányos szöveg + szókártyák)
B	A gyakorlatsor összefüggő reprodukálása, bemutatása	együttműködési képesség, mozgáskoordináció	csoportok szerint	csoportos	gyakorlati bemutatás	
C	A csoporttagok értékeli a saját és a csoporttársaik feladatvégzését	önmaguk és mások értékelése, szóbeli szövegalkotás	csoportok szerint	csoportos	értékelés	

A III. MODUL FELDOLGOZÁSÁNAK MENETE

	TANÁRI TEVÉKENYSÉGEK	TANULÓI TEVÉKENYSÉGEK
1. A	<p>Előzetes tanári munka</p> <p>A mellékletben (3. B) szereplő szókétyák – egy szó akár több példányban is szerepelhet – elhelyezése a tornaterem különböző, jól látható helyeire</p> <p>Négyfős csoportok kialakítása</p> <p>Ha nem osztható az osztálylétszám 4-gyel, akkor lehet 3, illetve 5 fős csoport is.</p> <p>Több csoport is kaphatja ugyanazt a szöveget, de akkor ügyelni kell arra, hogy a szókétyákból is annyi készlet legyen, ahány csoport azonos szöveget kapott.</p>	Részvétel a csoportalakításban
1. B	<p>A feladat ismertetése</p> <p>Minden csoport kap egy hiányos szöveget, amelyen egy 4 feladatból álló, összefüggő gyakorlatsor van. A gyakorlatok leírása nem teljes, hiányzik a szövegből 3 szakkifejezés. Ezek a szakkifejezések egy-egy szókétyán a terem különböző pontjain, szétszórtan található. A szöveg elolvasása, a lehetséges megoldások megbeszélése után a csoportból három tanulónak el kell mennie megkeresni ezeket a kifejezéseket. A szókétyákat keresők segíthetnek egymásnak. Ha megvannak a szavak, akkor a csoporthoz vissza kell menni, ellenőrizni kell a megoldást. Majd a gyakorlatsort mindenkinek meg kell jegyeznie, és egyvalaki vezényletével el is kell végeznie a csoportnak.</p>	A feladatismertetés aktív és figyelmes követése
2. A	A csoportok munkájának figyelése, ha szükséges, segítése.	A hiányos szövegek elolvasása, értelmezése
2. B	A csoportok munkájának figyelése, ha szükséges, segítése	Az esetleges hiányos szakkifejezések megvitatása, megnevezése
2. C	A csoportok munkájának figyelése, ha szükséges, segítése	A futárok kijelölése, a keresett szavak meghatározása
3. A	Adott jelre (sípjel, taps) a futárok indítása	A szavak felkutatása a teremben. Az azonos csoportban levő futárok segíthetik egymást. A megtalált szavakkal a futárok visszamennek a csoporthoz
3. B	A csoporton belüli együttműködés figyelése, a tanulók segítése	A megtalált szavak beillesztése a szövegbe. A szöveg helyességének csoporton belüli ellenőrzése

4. A		A gyakorlatsor összefüggő felolvasása, a feladatsor menetének, a gyakorlatok egymásutániségének rögzítése; A gyakorlatsort vezénylő tanuló csoporton belüli kijelölése
4. B	A csoportok munkájának követése, a gyakorlatsorok végzésének ellenőrzése	A gyakorlatsor összefüggő bemutatása tanulói irányítással Ha szükséges, a feladatsor vezénylését végző tanuló nézheti a kiegészített szöveget.
4. C	A csoportok szóbeli önértékelésének meghallgatása, kiegészítése, megerősítése	A csoportokon belül a tagok értékelik saját maguk és társaik munkáját. Értékelési szempontok: <ul style="list-style-type: none"> • Milyen volt a csoport együttműködése? • Dolgozott-e mindenki? • Milyen gyorsan és hatékonyan végezték a munkájukat a futárok? • Mennyire volt pontos és világos a gyakorlatsor vezénylése? • Hogyan végezte el a csoport a gyakorlatsort? • Dolgozott-e mindenki?

3. MELLÉKLET

A) Hiányos szövegek

1.

	Álljatok terpeszbe! A karokat tegyétek _____ ! Törzsdöntéssel végezzetek függőleges kaszálást 4-szer!
	Terpeszállás csípőre tett kézzel. Végezzetek _____ balra és jobbra is 4-szer!
	Terpeszállás, a karok a test mellett mélytartásban. Törzshajlítás balra és jobbra 4-szer!
	Terpeszállás csípőre tett kézzel. Végezzetek törzsdöntést előre, majd _____ előre a talaj érintésével!

2.

	Álljatok alapállásba! Szökdeljétek _____ háromszor, majd negyedikre terpeszállás csípőre tett kézzel! Ismételjétek a gyakorlatot négyszer!
	A negyedik ismétléskor maradjatok _____ , csípőre tett kézzel! Végezzetek törzshajlítást kétszer balra, majd kétszer jobbra!
	Terpeszállás, karok mellheztartásban. Végezzetek könyökhúzást kétszer hátra, majd karemeléssel _____ ismét kétszer karhúzás! A gyakorlatot 4-szer ismételjétek!
	A karokat tegyétek magastartásba, végezzetek nyújtott karral karkörzést előre és hátra 4 szer! A gyakorlatsort ismételjétek meg 4-szer!

3.

	Feküdjetek hanyatt! Tegyétek a karotokat a törzs mellé! Emeljétek meg a jobb lábatokat függőlegesig, majd lábcseré! Ismételjétek a feladatot 4-szer!
	Üljétek föl _____ , a hátatok mögött a kezetekre támaszkodva! Tegyétek a lábaitokat terpeszbe, majd emeljétek meg, és zárjátok össze a levegőben! Újból terpesztétek szét a lábaitokat a levegőben! Ezt ismételjétek meg háromszor, majd eresszétek le a terpesztett lábaitokat a kiinduló helyzetbe!
	Maradjatok ülve _____ , a karokat tegyétek magastartásba, hajoljatok előre először a jobb nyújtott lábatokhoz kétszer, majd a balhoz kétszer!
	Feküdjetek ismét _____ , nyújtott kézzel a fej mellett! Üljétek föl egyenes ülésbe! Ismételjétek a felülést 4-szer!

B) Szókartyák

TERPEZÁLLÁSBAN

OLDALSÓ KÖZÉPTARTÁSBA

TERPEZTETT LÁBBAL

NYÚJTOTT KARRAL

NYÚJTOTT ÜLÉSBEN

HANYATT

LÁBUJJHEGYEN

TÖRZSFORDÍTÁST

TÖRZSHAJLÍTÁST

C) Megoldás

1.

	Álljatok terpezbe! A karokat tegyétek oldalsó középtartásba! Törzsdöntéssel végezzetek függőleges kaszálást 4-szer!
	Terpezállás csípőre tett kézzel. Végezzetek törzsfordítást balra és jobbra is 4-szer!
	Terpezállás, a karok a test mellett mélytartásban. Törzshajlítás balra és jobbra 4-szer!
	Terpezállás csípőre tett kézzel. Végezzetek törzsdöntést előre, majd törzshajlítást előre a talaj érintésével!

2.

	Álljatok alapállásba! Szökdeljétek lábujjhegyen háromszor, majd negyedikre terpeszállás csípőre tett kézzel! Ismételjétek a gyakorlatot négyszer!
	A negyedik ismétléskor maradjatok terpeszállásban, csípőre tett kézzel! Végezzetek törzshajlítást kétszer balra, majd kétszer jobbra!
	Terpeszállás, karok mellhez tartásban. Végezzetek könyökhúzást kétszer hátra, majd karemeléssel Nyújtott karral ismét kétszer karhúzás! A gyakorlatot 4-szer ismételjétek!
	A karokat tegyétek magastartásba, végezzetek nyújtott karral karkörzést előre és hátra 4-szer! A gyakorlatsort ismételjétek meg 4-szer!

3.

	Feküdjetek hanyatt! A karokat tegyétek a törzs mellé! Emeljétek meg a jobb lábatokat függőlegesig, majd lábcseré! Ismételjétek a feladatot 4-szer!
	Üljétek föl nyújtott ülésben, a hátatok mögött a kezetekre támaszkodva! Tegyétek a lábatokat terpeszbe, majd emeljétek meg, és zárjátok össze a levegőben! Újból terpeszétek szét a lábakat a levegőben! Ezt ismételjétek meg háromszor, majd eresszétek le a terpesztett lábakat a kiinduló helyzetbe!
	Maradjatok ülve terpesztett lábbal, a karokat tegyétek magastartásba, hajoljatok előre először a jobb nyújtott lábatokhoz kétszer majd a balhoz kétszer!
	Feküdjetek ismét hanyatt, nyújtott kézzel a fej mellett! Üljétek föl egyenes ülésbe! Ismételjétek a felülést 4-szer!

4. SZABADULÁS A LABDÁTÓL LABDAJÁTÉK SZÖVEGÉNEK HELYREÁLLÍTÁSA, ELJÁTSZÁSA

MODULVÁZLAT

LÉPÉSEK, TEVÉKENYSÉGEK	KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK	CÉLCSOPORT A DIFFERENCIÁLÁS LEHETŐSÉGEI	TANULÁSSZERVEZÉS		ESZKÖZÖK	
			MUNKA- FORMÁK	MÓDSZEREK		
1. A feladat ismertetése						
A	A feladat ismertetése A kiosztott színes cédulák alapján kell a diákoknak csoportokat alakítaniuk. A cédulákat helyesen összerakva vagy játékleírást kapnak.	a hallott szöveg megértésének képessége	az egész osztálynak ajánlott	frontális	hallás utáni szövegértés	
B	A színes cédulák kiosztása			egyéni		melléklet 4/A, B, C, D
2. A csoportok megalakulása, a cédulán levő szöveg értelmezése						
A	Az azonos színű cédulával rendelkező diákok csoportot alakítanak.	együttműködés	az egész osztálynak ajánlott	egyéni	csoportalkotás	melléklet 4/A, B, C, D cédulái
B	A cédulákon levő szövegrészlet egyéni elolvasása, értelmezése	az olvasott szöveg megértésének képessége	csoport	csoporton belüli egyéni	olvasott szövegértése	melléklet 4/A, B, C, D cédulái

LÉPÉSEK, TEVÉKENYSÉGEK	KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK	CÉLCSOPORT A DIFFERENCIÁLÁS LEHETŐSÉGEI	TANULÁSSZERVEZÉS		ESZKÖZÖK	
			MUNKA- FORMÁK	MÓDSZEREK		
3. A játék leírásának rekonstruálása a szövegrészletek alapján						
A	A szövegrészletek sorba rendezése, a játék szövegének helyreállítása	az olvasott szöveg megértésének képessége, együttműködés	csoport	csoport	megbeszélés	melléklet 4/A, B, C, D cédulái
B	A játék szövegének értelmezése	az olvasott szöveg megértésének képessége, együttműködés	csoport	csoport	megbeszélés	melléklet 4/A, B, C, D cédulái
4. A játék menetének ismertetése és eljátszása						
A	A leggyorsabban elkészülő csapat ismerteti a többiekkel a játékszabályokat.	együttműködési készség, hallás utáni szövegértés	az egész osztály	frontális	magyarázat	
B	A csoportokból két fő csoport kialakítása	együttműködési készség	az egész osztálynak ajánlott	frontális		
C	A játék eljátszása az osztállyal	együttműködési készség, tolerancia	az egész osztálynak ajánlott	frontális	játék	
D	A csoportok és az osztály munkájának, fegyelmének értékelése		az egész osztálynak ajánlott	frontális egyéni	értékelés	

A IV. MODUL FELDOLGOZÁSÁNAK MENETE

	TANÁRI TEVÉKENYSÉGEK	TANULÓI TEVÉKENYSÉGEK
1. A	A feladat ismertetése: Minden diák kap egy színes kis cédulát egy szövegrészlettel. Az azonos színű cédulatulajdonosok egy-egy 6 fős csoportot alkotnak. (Ha az osztálylétszám nagyobb, akkor egy játékleírást többször is kioszthatunk más színű papíron.)	A tanári feladatismertetés figyelmes meghallgatása
1. B	A színes cédulák kiosztása	
2. A		A cédulák alapján csoportok alkotása: az azonos színű cédulatulajdonosok alkotnak egy-egy csoportot.
2. B	A tanulók munkájának figyelése, segítése	A cédulákon levő szöveg figyelmes elolvasása, a szöveg megértése
3. A	A tanulók munkájának figyelése, segítése	A szövegek sorba rendezése Együttműködés a csoportban
3. B		A játékleírás értelmezése, csoporton belüli megbeszélése
4. A	A feladatot leggyorsabban és a legfegyelmezettebben megoldó csapat kijelölése a játék menetének és szabályának ismertetésére	A csoport által kijelölt tag ismerteti a Szabadulás a labdától című játékot.
4. B	A kisebb csoportokból két csoport alakítása	
4. C	A térfelek kijelölése, a labdák szétszórása a térfélen A játék levezetése	Segédkezés a játéktér előkészítésében Részvétel a játékban
4. D	Szóbeli értékelés: <ul style="list-style-type: none"> • a csoportalakítás gyorsasága • az csoporton belüli együttműködés • a feladat értelmezése • a játék közbeni magatartás, együttműködés 	

4. MELLÉKLET

<p>Szabadulás a labdától</p>	<p>Szabadulás a labdától A termet padokkal két térfélre osztjuk. Két csapatot alakítunk. A két csapat tagjai a két térfélen szétszórta helyezkednek el.</p>
<p>A termet padokkal két térfélre osztjuk. Két csapatot alakítunk.</p>	<p>Mindkét térfélre a játékosok számának megfelelő számú labdát szórunk szét.</p>
<p>A két csapat tagjai a két térfélen szétszórta helyezkednek el. Mindkét térfélre a játékosok számának megfelelő számú labdát szórunk szét.</p>	<p>A labdák lehetnek különböző méretűek. Adott jelre (sípszóra) mindkét csapat igyekszik a térfelén levő labdáktól megszabadulni. A labdákat csak ülő helyzetből lehet a másik térfélre átdobni.</p>
<p>A labdák lehetnek különböző méretűek. Adott jelre (sípszóra) mindkét csapat igyekszik a térfelén levő labdáktól megszabadulni.</p>	<p>Az a csapat kap pontot, amelyik legalább egy pillanatra teljesen meg tudja tisztítani a térfelét a labdáktól.</p>
<p>A labdákat csak ülő helyzetből lehet a másik térfélre átdobni. Az a csapat kap pontot, amelyik legalább egy pillanatra teljesen meg tudja tisztítani a térfelét a labdáktól.</p>	<p>Végül az a csapat győz, akinek a játék folyamán a legtöbb pontja gyűlt össze.</p>
<p>Végül az a csapat győz, akinek a játék folyamán a legtöbb pontja gyűlt össze. Ha valamelyik játékos nem ülő helyzetben dobja az ellenfél terére a labdát, akkor a csapat pontot veszít.</p>	<p>Ha valamelyik játékos nem ülő helyzetben dobja az ellenfél terére a labdát, akkor a csapat pontot veszít.</p>

<p>Szabadulás a labdától</p>	<p>Szabadulás a labdától A termet padokkal két térfélre osztjuk.</p>
<p>A termet padokkal két térfélre osztjuk. Két csapatot alakítunk. A két csapat tagjai a két térfélen szétszórtan helyezkednek el.</p>	<p>Két csapatot alakítunk. A két csapat tagjai a két térfélen szétszórtan helyezkednek el.</p>
<p>Mindkét térfélre a játékosok számának megfelelő számú labdát szórunk szét. A labdák lehetnek különböző méretűek.</p>	<p>Mindkét térfélre a játékosok számának megfelelő számú labdát szórunk szét. A labdák lehetnek különböző méretűek. Adott jelre (sípszóra) mindkét csapat igyekszik a térfelén levő labdáktól megszabadulni.</p>
<p>Adott jelre (sípszóra) mindkét csapat igyekszik a térfelén levő labdáktól megszabadulni. A labdákat csak ülő helyzetből lehet a másik térfélre átdobni.</p>	<p>A labdákat csak ülő helyzetből lehet a másik térfélre átdobni.</p>
<p>Az a csapat kap pontot, amelyik legalább egy pillanatra teljesen meg tudja tisztítani a térfelét a labdáktól. Végül az a csapat győz, akinek a játék folyamán a legtöbb pontja gyűlt össze.</p>	<p>Az a csapat kap pontot, amelyik legalább egy pillanatra teljesen meg tudja tisztítani a térfelét a labdáktól.</p>
<p>Ha valamelyik játékos nem ülő helyzetben dobja az ellenfél terére a labdát, akkor a csapat pontot veszít.</p>	<p>Végül az a csapat győz, akinek a játék folyamán a legtöbb pontja gyűlt össze. Ha valamelyik játékos nem ülő helyzetben dobja az ellenfél terére a labdát, akkor a csapat pontot veszít.</p>

5. DOBÓJÁTÉKOK SZABÁLYJÁTÉKOK OLVASOTT ÉS HALLÁS UTÁNI SZÖVEGÉRTÉSE ÉS MOZGÁSOS REPRODUKCIÓJA

MODULVÁZLAT

	LÉPÉSEK, TEVÉKENYSÉGEK	KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK	CÉLCSOPORT A DIFFERENCIÁLÁS LEHETŐSÉGEI	TANULÁSSZERVEZÉS		ESZKÖZÖK
				MUNKA- FORMÁK	MÓDSZEREK	
1. A csoportok kialakítása, a feladat ismertetése						
A	5 fős csoportok kialakítása	együttműködés	az egész osztálynak ajánlott	frontális		
B	A feladat ismertetése	hallás utáni szövegértés	csoport	csoportos	magyarázat	
C	A csoportoknak a játékleírásokat tartalmazó cédulák borítékjainak és a szükséges kellékek, a labdának a kiosztása A csoportokban a különféle felelősök (szószóló, 3 futár, játékmester) kijelölése		csoport	csoportos	magyarázat	melléklet 5. A, B, C, D

LÉPÉSEK, TEVÉKENYSÉGEK	KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK	CÉLCSOPORT A DIFFERENCIÁLÁS LEHETŐSÉGEI	TANULÁSSZERVEZÉS		ESZKÖZÖK	
			MUNKA- FORMÁK	MÓDSZEREK		
2. A játékleírást tartalmazó cédulák elrendezése						
A	A borítékban levő cédulák segítségével a játékleírás szövegének helyreállítása A leírásba nem tartozó szöveg-rész elköltötése	az olvasott szöveg megértésének képessége, együttműködés	csoport	csoportos	olvasott szöveg értése	melléklet 5/A, B, C, D cédulái
B	Differenciálás A játékleírásba nem tartozó szövegrészt a szószóló elolvasása, értelmezi a csoportból úgy, hogy majd a lényegét össze tudja foglalni.	az olvasott szöveg megértésének képessége	csoport	csoportos	olvasott szöveg értése	melléklet 5/A, B, C, D cédulái
3. A hiányzó játékleírás részletének megtalálása a csoportoknál						
A	A csoport futárai elmennek mindegyik csoporthoz, hogy megtalálják a csoport játékleírásának hiányzó szöveg-részletét.	együttműködési képesség	csoport	csoportos	megbeszélés	
B	A futárok a csoportoknál meghallgatják az abban a csoportban főleges szövegrészletet. Ha úgy döntenek, hogy az az ő hiányzó részletük, akkor elkérik a leírt szöveget, és visszamennek az eredeti csoportjukba.	a hallott szöveg megértésének képessége, együttműködés	csoport	csoport	magyarázat	melléklet 5/A, B, C, D cédulái

LÉPÉSEK, TEVÉKENYSÉGEK	KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSEGEK	CÉLCSOPORT A DIFFERENCIÁLÁS LEHETŐSÉGEI	TANULÁSSZERVEZÉS		ESZKÖZÖK
			MUNKA- FORMÁK	MÓDSZEREK	
4. A teljes szöveg alapján a játék eljátszása					
A	A játék szövegének teljes helyreállítása, értelmezése	együttműködési készség, szövegértés	csoportos	megbeszélés, vita	melléklet 5/A, B, C, D cédulái
B	A játékmaster vezetésével eljátszák a játékot.	együttműködési készség	csoportos	játék	
C	A csoportok munkájának, együttműködésének értékelése	az egész osztálynak ajánlott			

AZ V. MODUL FELDOLGOZÁSÁNAK MENETE

	TANÁRI TEVÉKENYSÉGEK	TANULÓI TEVÉKENYSÉGEK
1. A	<p>5 fős csoportok alakítása Ha nem osztható 5-tel az osztálylétszám, akkor lehet 6-fős csoport is, így egy feladatot két gyerek fog elvégezni.</p>	Aktív részvétel a csoportalakításban
1. B	<p>A feladat ismertetése: A csoportok kapnak egy-egy borítékot, amelyben egy dobójáték leírásának összekevert részei találhatók a cédulákon. Azonban egy cédula hiányzik, és van egy olyan is, amelyik nem ehhez a játékhoz tartozik. A csapatnak össze kell raknia a cédulákat sorrendbe, és meg kell határozni a hiányzó cédula helyét. Választaniuk kell egy szószólót, aki a kilógó cédulán szereplő szöveget elolvassa, és a másik csoportokból érkezőknek elmondja annak tartalmát. Választani kell a csoportban három futárt, akik nem együtt, hanem külön elmennek a többi csoporthoz, hogy az ottani szószólónál megtalálják, és elhozzák a játékleírás hiányzó részét. A csapat még egy játékmestert is kijelöl, aki majd a kész játékot levezeti.</p>	A feladat ismertetésének figyelemmel kísérése
1. C	<p>A csoportoknak a játékleírásokat tartalmazó cédulák borítékjainak kiosztása, valamint minden csoport megkap egy-egy labdát.</p>	A csoportokban a különféle felelősök (szószóló, 3 futár, játékmester) kijelölése
2. A	<p>A csoportok munkájának figyelése, segítése.</p>	<p>A borítékban levő cédulák segítségével a játékleírás szövegének helyreállítása A leírásba nem tartozó szövegrész elkülönítése, átadása a szószólónak</p>
2. B		<p>Csak a szószóló végzi a feladatot: A játékleírásba nem tartozó szövegrészt elolvassa, értelmezi azt úgy, hogy majd a lényegét össze tudja foglalni. Közben a futárok megbeszélik, hogy ki, melyik csoporthoz fog menni.</p>

3. A	A futárok adott jelre történő elindítása	A futárok elindulnak a kijelölt csoport szószólójához.
3. B	A futárok munkájának követése, irányítása	Az idegen csoportban meghallgatják az ott fölösleges szövegrészletet. Ha úgy döntenek, hogy az az ő hiányzó részletük, akkor elkérik a leírt szöveget, és visszamennek a csoportjukba.
4. A		A játék szövegének a csoporton belüli teljes helyreállítása, értelmezése, megbeszélése
4. B	A csoportok játékbemutatóinak figyelemmel kísérése, segítése	A játékmeister vezetésével eljátsszák a játékot.
4. C	A csoportok munkájának, együttműködésének szóbeli értékelése: <ul style="list-style-type: none"> • a csoporton belüli együttműködés • a feladat értelmezése • az egyes csoport-tisztségviselők munkája • a játék közbeni magatartás, együttműködés 	

5. MELLÉKLET

Az egyes borítékokba az alábbi cédulákat helyezzük szétvágva.

A)

LABDAHÍVOGATÓ

A gyerekek körbe állnak, az egyiknek labda van a kezében, amelyet jó magasra földob, miközben a társai közül valakinek a nevét kiáltja.

Ha a dobó nem kapja el a labdát, akkor helyet cserél azzal, aki dobta neki a labdát. Azonban, ha azért nem tudta elkapni a labdát, mert akitől kapta, rosszul dobta (túl hosszú vagy rövid volt a dobás), akkor annak ez úgy számít, mintha nem kapta volna el a labdát.

Akinek a neve elhangzott, az igyekszik elkapni a labdát. A többiek pedig elszaladnak. Ha sikerül a labdát elkapnia, akkor azonnal megcéloz vele valakit.

Ahogy a labda a dobó kezében van, elkiáltja magát, hogy „Állj!”. Ekkor mindenkinek meg kell állnia, és várnia kell a célzást. A játékosoknak nem szabad ilyenkor már elfutni vagy továbblépni, csak elhajolni, leguggolni a labda előtt. Akit eltalál a labda, az kiesik.

A célzó játékos újból feldobja a labdát, és elkiáltja valaki nevét. Így folytatódik a játék tovább, addig, míg csak egy ember marad.

B)

VIGYÁZZ A HARMADIKRA!

A játékot játszókkal arccal befelé fordulva körbe állnak. Egyikük középre áll egy labdával.

Háromszor feldobja maga előtt a labdát, és közben számol: 1, 2, 3.

A terpeszálláson ugyanis nem lehet változtatni. A labda kigurulását csak lehajolva, kézzel lehet megakadályozni.

Ha eltalálta, akkor az áll be a körbe, ha nem, akkor megint a kör közepén álló játékos számol és dob.

C)

KIDOBÓS LABDA

A tanulók körbe állnak úgy, hogy terpeszállásban a cipőjük érintse egymást. Kiolvassanak egy labdaszedőt, aki a körön kívül áll.

A körben állók közül valaki megkapja a labdát, és a játékvezető jelére indul a játék. Arra kell a játékosoknak törekedniük, hogy a labdát a szemben állók közül valakinek a szétterpesztett lábai között kidobják, kigurítsák.

Ha nem sikerül, akkor előbb meg kell a labdát szereznie az illetőnek, és csak utána célozhat. Ilyenkor a labdát birtoklónak joga van három lépést tennie, és csak utána kell céloznia.

Ha valakinek mégis átgurul a labda a lába alatt, akkor azt a labdaszedő visszahozza, s helyet cserél vele.

D)

FÉLLÁBAS

A gyerekek kört alakítanak, majd kiolvassanak egy dobót. A dobó középre áll, és egy közepes nagyságú gumilabdát tart a kezében.

Először ezt a labdát a körben állóknak sorba kezdi dobálni, azok visszadobják neki. Majd váratlanul hol ennek, hol annak dobja. Aki elejti a labdát, annak fél lábra kell állnia, és mindaddig úgy kell maradnia, amíg legközelebb nem kapja el a labdát.

A harmadik feldobáskor mindenki elkezd futni, mert ilyenkor a középben álló gyerek megcéloz valakit.

Ezért neki kell fél lábra állnia. A dobónak ügyelnie kell arra, hogy egy játékos se maradjon ki.

MEGOLDÁS

A)

LABDAHÍVOGATÓ

A gyerekek körbe állnak, az egyiknek labda van a kezében, amelyet jó magasra földob, miközben a társai közül valakinek a nevét kiáltja.

Akinek a neve elhangzott, az igyekszik elkapni a labdát. A többiek pedig elszaladnak. Ha sikerül a labdát elkapnia, akkor azonnal megcéloz vele valakit.

Ha nem sikerül, akkor előbb meg kell a labdát szereznie az illetőnek, és csak utána célozhat. Ilyenkor a labdát birtoklónak joga van három lépést tennie, és csak utána kell céloznia.

Ahogy a labda a dobó kezében van, elkiáltja magát, hogy „Állj!”. Ekkor mindenkinek meg kell állnia, és várnia kell a célzást. A játékosoknak nem szabad ilyenkor már elfutni vagy továbblépni, csak elhajolni, leguggolni a labda előtt. Akit eltalál a labda, az kiesik.

A célzó játékos újból feldobja a labdát, és elkiáltja valaki nevét. Így folytatódik a játék tovább, addig, míg csak egy ember marad.

B)

VIGYÁZZ A HARMADIKRA!

A játékot játékosok arccal befelé fordulva körbe állnak. Egyikük közepre áll egy labdával.

Háromszor feldobja maga előtt a labdát, és közben számol: 1, 2, 3.

A harmadik feldobáskor mindenki elkezd futni, mert ilyenkor a közepén álló gyerek megcéloz valakit.

Ha eltalálta, akkor az áll be a körbe, ha nem, akkor megint a kör közepén álló játékos számol és dob.

C)

KIDOBÓS LABDA

A tanulók körbe állnak úgy, hogy terpeszállásban a cipőjük érintse egymást. Kiolvasnak egy labdaszedőt, aki a körön kívül áll.

A körben állók közül valaki megkapja a labdát, és a játékvezető jelére indul a játék. Arra kell a játékosoknak törekedniük, hogy a labdát a szemben állók közül valakinek a szétterpesztett lábai között kidobják, kigurítsák.

A terpeszálláson ugyanis nem lehet változtatni. A labda kigurulását csak lehajolva, kézzel lehet megakadályozni.

Ha valakinek mégis átgurul a labda a lába alatt, akkor azt a labdaszedő visszahozza, s helyet cserél vele.

D)

FÉLLÁBAS

A gyerekek kört alakítanak, majd kiolvasnak egy dobót. A dobó középre áll, és egy közepes nagyságú gumilabdát tart a kezében.

Először ezt a labdát a körben állóknak sorba kezdi dobálni, azok visszadobják neki. Majd váratlanul hol ennek, hol annak dobja. Aki elejti a labdát, annak fél lábba kell állnia, és mindaddig úgy kell maradnia, amíg legközelebb nem kapja el a labdát.

Ha a dobó nem kapja el a labdát, akkor helyet cserél azzal, aki dobta neki a labdát. Azonban, ha azért nem tudta elkapni a labdát, mert akitől kapta, rosszul dobta (túl hosszú vagy rövid volt a dobás), akkor annak ez úgy számít, mintha nem kapta volna el a labdát.

Ezért neki kell fél lábba állnia. A dobónak ügyelnie kell arra, hogy egy játékos se maradjon ki.

6. HATOSLABDA OLVASOTT SZABÁLYJÁTÉK SZÖVEGÉNEK REPRODUKCIÓJA

MODULVÁZLAT

	LÉPÉSEK, TEVÉKENYSÉGEK	KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK	CÉLCSOPORT A DIFFERENCIÁLÁS LEHETŐSÉGEI	TANULÁSSZERVEZÉS		ESZKÖZÖK
				MUNKAFORMÁK	MÓDSZEREK	
1. Az együttműködő csoportok kialakítása, a feladat ismertetése						
A	Három csoportot alakítunk az osztályból. A feladat ismertetése (szakértői mozaik)	együttműködési készség, a tolerancia fejlesztése	törekedjünk a csoport alakításakor a heterogén, nemileg is vegyes csoportok megszervezésére	csoport	magyarázat	
B	A játék leírásának szövegrészletét tartalmazó kártyák kiosztása a csoporttagoknak úgy, hogy egy-egy csoport minden tagja ugyanazt a részletet kapja meg	együttműködési készség	csoport	csoport	kooperatív csoportmunka	6. melléklet: kártyák (három fajta, mindegyik annyi példányban, ahányan a csoport tagjai vannak)

LÉPÉSEK, TEVÉKENYSÉGEK	KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK	CÉLCSOPORT A DIFFERENCIÁLÁS LEHETŐSÉGEI	TANULÁSSZERVEZÉS		ESZKÖZÖK
			MUNKAFORMÁK	MÓDSZEREK	
2. A játék részletet tartalmazó cédula elolvasása, értelmezése, megbeszélése					
A	A megkapott játék leírás-részlet önálló elolvasása, értelmezése	olvasott szövegértés fejlesztése	egyéni, differenciált	olvasott szövegértése	6. melléklet: kártyák
B	Az olvasott szövegrészlet csoporton belüli megbeszélése	együttműködés, szövegalkotás szóban	csoportmunka	beszélgetés, vita, szakértői mozaik és a „három megy egy marad” módszer kidolgozása	6. melléklet: kártyák
3. A játék további részeinek megismerése					
A	A csoport kiválasztja a szóvivőjét, aki a helyén maradva a többszörös fordulóba érkezőknek el fogja mondani a nála levő szövegrészlet tartalmát.	szóbeli szövegalkotás, együttműködés, hallás utáni szövegértés	csoportos	kooperatív	
B	A csoport többi tagja kettős-zárójel, s még nem ismert részletek megismerésére elmennek a többi csoport szóvivőjéhez.	együttműködés, szövegalkotás szóban, hallás utáni szövegértés	csoport munka	szakértői mozaik és a „három megy egy marad” módszer kidolgozása	6. melléklet: kártyák
C	A szóvivők elmondják a hozzájuk érkezett diákoknak a saját szövegrészletük tartalmát. Ezt a diákok igyekeznek minél pontosabban megjegyezni.	együttműködés, szövegalkotás szóban, hallás utáni szövegértés	csoport munka	szakértői mozaik és a „három megy egy marad” módszer kidolgozása	6. melléklet: kártyák

LÉPÉSEK, TEVÉKENYSÉGEK	KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK	CÉLCSOPORT A DIFFERENCIÁLÁS LEHETŐSÉGEI	TANULÁSSZERVEZÉS		ESZKÖZÖK
			MUNKAFORMÁK	MÓDSZEREK	
4. A játék menetének, szabályainak értelmezése és bemutatása a saját csoportban					
A	Mindenki visszamegy az eredeti csoportjába, és elmondja, hogy milyen új információkat szerzett a játék mentével kapcsolatban.	együttműködés, az információ megosztásának képessége, szövegalkotás szóban	csoportos, differenciált	beszámolás, megbeszélés	
B	A reprodukált szövegrészek alapján a csoport összerakja a játék menetét, megfogalmazza a játékra vonatkozó szabályokat. A leggyorsabban elkészült csoport ismerteti a játékszabályokat.	együttműködés, az információ megosztásának, feldolgozásának képessége, szövegalkotás szóban	csoportmunka	kooperatív	
C	A játék közös eljátszása az osztályal	együttműködés, koncentrációs készség, mozgáskoordináció, szabálykövetés	frontális	játék	a játékhoz szükséges színes szalag az osztály felének
D	Differenciálási lehetőség Az egyik csoport szóban elmondja, a másik leírja a játék menetét.	szövegalkotás szóban, írásban	differenciálás, csoport	kooperatív	
E	Szóbeli értékelés: <ul style="list-style-type: none"> a csoportok együttműködése (önértékelés) a játék menetének követése, pontos, együttműködő játék 	önértékelés képessége	frontális	megbeszélés	

A VI. MODUL FELDOLGOZÁSÁNAK MENETE

	TANÁRI TEVÉKENYSÉGEK	TANULÓI TEVÉKENYSÉGEK
1. A	<p>Három azonos létszámú csoport kialakítása az osztály tanulóiból</p> <p>A feladat ismertetése: Szakértői mozaik</p> <p>A csoport minden tagja egy játékleírásnak ugyanazt a részletét kapja. El kell mindenkinek önállóan olvasnia a játékrészletet, majd a csoporton belül megbeszélni, hogy mi a szövegrészlet lényege.</p> <p>A csoport kijelöl egy tanulót, aki a helyén marad, és az odaérkező, nem a csoporthoz tartozóknak elmondja az olvasott részlet lényegét. Ezalatt a csoport tagjai újabb két csoportra osztódnak, és a másik két csoporthoz elmennek, hogy a játék hiányzó részeit is megismerjék az ottani szóvivőtől. Visszatérve a saját csoportba mindenki beszámol a hallott információkról. Így már a játék pontos menete és szabálya ismertté válik.</p>	<p>Aktív részvétel a csoportalakításban</p> <p>A feladat figyelmes követése</p>
1. B	A játék leírásának szövegrészletét tartalmazó kártyák kiosztása a csoporttagoknak	
2. A	A csoportok, a szóvivők munkájának figyelése, segítése	A megkapott játékleírás-részlet önálló elolvasása, értelmezése
2. B		Az olvasott szövegrészlet csoporton belüli megbeszélése, értelmezése
3. A	A csoportok, a szóvivők munkájának figyelése, segítése	A csoport kiválasztja szóvivőjét, aki a helyén maradva a többi csoportból odaérkezőknek el fogja mondani a nála levő szövegrészlet tartalmát, annak lényegét.
3. B		A csoport többi tagja kettéválik, s a még nem ismert részletek megismerésére elmennek a többi csoport szóvivőjéhez.
3. C	A csoportok, a szóvivők munkájának figyelése, segítése	A szóvivők elmondják a hozzájuk érkezett diákoknak a saját szövegrészletük tartalmát. Ezt a diákok igyekeznek minél pontosabban megjegyezni.

4. A		Mindenki visszamegy az eredeti csoportjába, és elmondja, hogy milyen új információkat szerzett a játék mentével kapcsolatosan.
4. B	A csoportok együttműködésének figyelése, a leggyorsabb és legfegyelmesebb csoport kijelölése a játékszabályok ismertetésére	A reprodukált szövegrészek alapján a csoport összerakja a játék menetét, megbeszéli és megfogalmazza a játékra vonatkozó szabályokat. A leggyorsabban elkészült csoport ismerteti a játékszabályokat.
4. C	Az osztályt két csoportra osztja. Az egyik csoportnak a megkülönböztetésre színes szalagok kiosztása A játék indítása: labda földobása	A játék közös eljátszása az osztállyal
4. D	A játékot leíró és elmondó csoport kijelölése Az író csoportnak íróeszköz és papír biztosítása	Differenciálási lehetőség: Az egyik csoport szóban elmondja, a másik leírja a játék menetét.
4. E	Szóbeli értékelés: <ul style="list-style-type: none"> • a csoportok együttműködése (önértékelés) • a játék menetének követése, pontos, együttműködő játék 	A csoportok tagjai értékelik az elvégzett munkájukat: milyen volt a csoporton belüli együttműködés, munkamegosztás.

6. MELLÉKLET

HATOSLABDA

A játékot egy nagy teremben vagy szabad téren játszhatjuk.

A pálya legalább 20 m hosszú és 15 méter széles legyen.

Két csapatot kell választani.

A csapatok tagjai a pályán szétszóródva helyezkedjenek el, hogy könnyű legyen a játékosársaknak megismerniük egymást, ezért valamivel különítsük el a két csapatot (pl. az egyik csapat tagjainak színes szalagot kötünk a karjára).

A játékvezető földob egy labdát.

Aki először megszerzi, az továbbdobja saját csapattársának, aki szintén átadja a labdát egy újabb csapattagnak.

A csapatnak arra kell törekednie, hogy legalább hatszor a csapaton belül egymásnak adják a labdát.

Ha ez sikerült, győztek.

Az ellenfélnek az a feladata, hogy ezt megakadályozza, illetve a labdát megszerezve, ők is hatszor adogassák egymásnak a labdát.

A labdát egyik játékos sem tartogathatja magánál sokáig, csupán kb. 3 másodpercig.

Aki megszerezte a labdát nem viheti magával 3 méternél tovább.

Nem lehet a labdát rúgni, fejelni, csak kézből kézbe adogatni.

Minden hatos adogatásért a csapat 1 pontot kap.

Az a csapat győz, amelyik a játékidő alatt több pontot szerzett.

7. NÉPI JÁTÉKOK HALLÁS UTÁNI SZÖVEGES REPRODUKCIÓJA

MODULVÁZLAT

LÉPÉSEK, TEVÉKENYSÉGEK	KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK	CÉLCSOPORT / A DIFFERENCIÁLÁS LEHETŐSÉGEI	TANULÁSSZERVEZÉS		ESZKÖZÖK
			MUNKAFORMÁK	MÓDSZEREK	
1. Az együttműködő csoportok kialakítása, a feladat ismertetése					
A	Három csoportot alakítunk az osztályból. A csoportok feladatainak ismertetése	együttműködési készség, tolerancia fejlesztése	csoport	magyarázat	
B	A játékhoz tartozó fogalomkártyák kiosztása Az állatnevekre utaló meghatározások megfejtése	együttműködési készség, fogalomalkotás	csoport	kooperatív csoportmunka	7. melléklet: kártyák A) B) C
2. A játékleírások szövegének meghallgatása					
A	A népi játékleírások szövegének meghallgatása magáról vagy a tanár felolvasásában	a hallott szöveg megértésének képessége	csoportos	hallás utáni szövegértés	szöveg (7/a, b, c), vagy kazetta (7/ a, b, c szöveg)
B	A játékok tartalmával összefüggő állatnevek azonosítása	értelmező és jelentéstulajdonító képesség	csoportos, csoporton belül egyéni vagy páros	a hallott szöveghez kapcsolódó állatnevek azonosítása	7. melléklet: kártyák A) B) C

LÉPÉSEK, TEVÉKENYSÉGEK	KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK	CÉLCSOPORT / A DIFFERENCIÁLÁS LEHETŐSÉGEI	TANULÁSSZERVEZÉS		ESZKÖZÖK
			MUNKAFORMÁK	MÓDSZEREK	
C	A játékleírások újbóli meghallgatása Minden csoport arra a szövegre figyel, amelyikben az az állatnév szerepel, amelyiknek a meghatározása a csoportnál van.	szelektív szövegértési képesség	csoportos	szelektív hallás utáni szövegértés	szöveg (7/a, b, c), vagy kazetta (7/ a, b, c szöveg) kártyák: A, B, C
3. A népi játékok szabályának csoportokban történő megbeszélése					
A	A hallott és a meghatározás alapján kiválasztott népi játék menetének felidézése, bemutatásának megbeszélése	a hallott szöveg reprodukálása	csoportos munka	megbeszélés, magyarázat	
4. A játékok bemutatása, értékelés					
A	A játékok csoportonkénti bemutatása	a hallott szöveg alapján a játék reprodukálása	csoportos munka	bemutató, játék	
B	Értékelés A csoportok értékelik saját és a többi csoport bemutatását: <ul style="list-style-type: none"> • mennyire volt pontos a megértés, a játék bemutatása • tanári értékelés 	tolerancia, értékelés	frontális, csoportos	értékelés	

A VII. MODUL FELDOLGOZÁSÁNAK MENETE

	TANÁRI TEVÉKENYSÉGEK	TANULÓI TEVÉKENYSÉGEK
1. A	<p>Három azonos létszámú csoportot kialakítása az osztály tanulóiból</p> <p>A feladat ismertetése</p> <p>A csoportok kapnak egy-egy kártyát, amelyen egy-egy állat meghatározása van úgy, hogy az állat neve nem szerepel. Elhangzik három népi játék. Ki kell a csoportoknak azt választani, amelyikben szerepel annak az állatnak a neve, amelyik meghatározása a csoportnál lévő kártyán van. A második játékmismertetéskor már erre a kiválasztott népi játékokra kell figyelni. Majd ezt a játékot kell csoportnak bemutatnia.</p>	<p>Aktív részvétel a csoportalkításban</p> <p>A feladat figyelmes követése</p>
1. B	<p>Az állatok körülírását tartalmazó kártyák kiosztása a csoporttagoknak</p> <p>(7. melléklet: A, B, C)</p>	<p>A csoport igyekszik kitalálni, hogy melyik állat körülírása szerepel a kártyán.</p>
2. A	<p>A népi játékleírások szövegének bemutatása felolvasással vagy magnófelvételtől</p>	<p>A játékleírások figyelmes hallgatása</p>
2. B		<p>A játékok közül annak kiválasztása, amelyikben a csoport tulajdonában levő kártyán szereplő állatnév található.</p>
2. C	<p>A népi játékok szövegének ismételt bemutatása (felolvasás vagy magnó)</p>	<p>A játékleírások újbóli meghallgatása.</p> <p>Minden csoport arra a szövegre figyel, amelyikben az az állatnév szerepel, amelyiknek a meghatározása a csoportnál van.</p>
3. A	<p>A csoportok munkájának figyelése, segítése.</p>	<p>A hallott és a meghatározás alapján kiválasztott népi játék menetének felidézése</p> <p>A játékszabály és a játék bemutatásának megbeszélése</p>

4. A	A csoportok együttműködésének, játékkultúrájának figyelése	A játékok csoportonkénti bemutatása Az éppen nem játszó csoport figyel a játékot bemutatót.
4. B	Értékelés <ul style="list-style-type: none">• a csoportok értékelik a saját és a többi csoport bemutatását Önértékelés <ul style="list-style-type: none">• csoporton belüli együttműködés, munkamegosztás Társak értékelése <ul style="list-style-type: none">• mennyire volt pontos a megértés, a játék bemutatása Tanári értékelés <ul style="list-style-type: none">• csoporton belüli együttműködés, társak segítése, gyorsaság	

7. MELLÉKLET

SZÓKÁRTYÁK

A)

Igen gyors, nagy, hosszú fülű emlősállat.
Van házi, mezei és vad változata is. Húsát eszik.
A gyáva, félénk embert hozzá szokták hasonlítani.

B)

Vörös bundájú, ragadozó emlősállat.
Bundájából kabátot, sapkát készítenek.
A ravasz, álnok embert hozzá szokták hasonlítani.

C)

Sárgásszürke, kb. arasznyi nagyságú, mezei, rágcsáló állat.
Lakhelyéről vízzel szokták kiűzni.
A tapasztalatlan, ügyetlen embert így szokták nevezni.

NÉPI JÁTÉKOK

a)

RÓKA GYERE KI A LYUKBÓL!

A gyerekek a földre köröket rajzolnak, és ezekbe beleállnak. A körök a rókalyukak, a gyerekek a rókák. Aki utoljára rajzolja meg a körét, annak azt törölnie kell, mert ő fog körbe járni. Az egyes körök előtt megáll, és így szól:

– Róka, gyere ki a lyukból!

A felszólított játékos erre ezt feleli:

– Nem mehetek.

Esetleg még valamilyen kifogást is mondhat, például:

– Kacsát sütök.

– Tollat fosztok.

– Mosakodom.

Közben a hívogató játékos háta mögött a „rókák” helyet cserélgetnek. Ha a hívogató játékos ügyes, akkor sikerül neki valamilyik rókalyukat elfoglalnia. A játék következő kérdezője az lesz, aki kiszorult a házából.

b)

AZ ÜRGE LYUKAT KERES

A játékot tetszés szerinti páratlan számú játékos játszhatja. A játékosok párt választanak, és kört alakítanak úgy, hogy a párok egyik tagja a másik mögé áll. A hátul lévők állva maradnak, az elülsők pedig leguggolnak. A pár nélkül maradt játékos a kör közepére áll.

Ezután a középben álló játékos elkiáltja magát:

– Ürge lyukat keres!

Erre a guggoló játékosok – amennyiben hátsó párjuk el nem kapja őket – helyet cserélnek egymással. A helycsere zűrzavarát kihasználva a középben álló játékos minden igyekezete arra irányul, hogy egy üresen maradt helyet foglal magának. Aki a helycsere után pár nélkül marad, középre megy, ő lesz az ürge. A játék folyamán a párban álló elsők és hátulsók bármikor helyet cserélhetnek egymással.

c)

NYULAK, KI A BOKORBÓL!

A játékosok választanak maguk közül egy vadászt, aki félre megy. A többiek kettesével, hármasával, négyesével (attól függ, hogy hányan vannak) csoportba állnak, és egymás kezét fogva „bokrokat” alkotnak. Minden bokor közepére egy játékos guggol, aki a nyúl lesz.

Egyszerre csak megjelenik a vadász, és elkiáltja magát:

– Nyulak, ki a bokorból!

Erre a nyulaknak helyet kell cserélniük egymással. Közben, ha a vadásznak sikerül valamelyik nyúl szabadon hagyott helyére beállnia, elfoglalhatja, s az a nyúl, akinek nem jutott bokor, lesz a következő játékban a vadász. Ha a vadásznak nem sikerül az egyik bokorba menekülnie, akkor továbbra is ő marad a vadász.

MEGOLDÁS

SZÓKÁRTYÁK

- A) nyúl
- B) róka
- C) ürge

Népi játékok

- a – B
- b – C
- c – A

8. PÁROS GYAKORLATOK CSOPORTBAN TÖRTÉNŐ EGYÜTTMŰKÖDÉS KERETÉBEN HALLOTT SZÖVEG ÁTADÁSA

MODULVÁZLAT

	LÉPÉSEK, TEVÉKENYSÉGEK	KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK	CÉLCSOPORT A DIFFERENCIÁLÁS LEHETŐSÉGEI	TANULÁSSZERVEZÉS		ESZKÖZÖK
				MUNKA- FORMÁK	MÓDSZEREK	
1. Az együttműködő csoportok kialakítása, a feladat ismertetése						
A	Hatfős csoportok alakítása Ha nem osztható az osztály-létszám hattal, akkor négy vagy hatnál nagyobb létszámú csoportokat alakítsunk.	együttműködési készség	csoport	csoport	magyarázat	
B	A csoportok feladatainak ismertetése	együttműködési készség	csoport	csoport	magyarázat	
2. Az első párosok megismerik a feladatot, majd átadják a saját csoportjukban						
A	A csoportokból egy-egy páros a tanárhoz megy, aki elmondja az elvégzendő páros gyakorlatot.	a hallott szöveg megértésének képessége	differenciálás	páros	magyarázat	8. melléklet: A) feladat
B	A párok visszamennek a saját csoportjukba, ahol társaiknak nyelvi jelek kísérete nélkül bemutatják a gyakorlatot.	a nem verbális kommunikációs képesség a kommunikációs kultúra színterén	differenciálás, csoportos	páros, csoportos	bemutató	8. melléklet: A) feladat

LÉPÉSEK, TEVÉKENYSÉGEK	KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK	CÉLCSOPORT A DIFFERENCIÁLÁS LEHETŐSÉGEI	TANULÁSSZERVEZÉS		ESZKÖZÖK	
			MUNKA- FORMÁK	MÓDSZEREK		
3. A második páros megismeri és a saját csoportjában bemutatja a gyakorlatot						
A	A csoportokból a második páros a tanárhoz megy, aki elmondja az elvégzendő páros gyakorlatot nekik.	a hallott szöveg megértésének képessége	differenciálás	páros	magyarázat	8. melléklet: B) feladat
B	A párok visszamennek a saját csoportjukba, ahol társaiknak nyelvi jelek kísérete nélkül bemutatják a gyakorlatot.	a nem verbális kommunikációs képesség a kommunikációs kultúra színterén	differenciálás, csoportos	páros, csoportos	bemutató	8. melléklet: B) feladat
4. A harmadik páros megismeri és a saját csoportjában bemutatja a gyakorlatot						
A	A csoportokból a harmadik páros a tanárhoz megy, aki elmondja az elvégzendő páros gyakorlatot nekik.	a hallott szöveg megértésének képessége	differenciálás	páros	magyarázat	8. melléklet: C) feladat
B	A párok visszamennek a saját csoportjukba, ahol társaiknak nyelvi jelek kísérete nélkül bemutatják a gyakorlatot.	a nem verbális kommunikációs képesség a kommunikációs kultúra színterén	differenciálás, csoportos	páros, csoportos	bemutató	8. melléklet: C) feladat

LÉPÉSEK, TEVÉKENYSÉGEK	KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK	CÉLCSOPORT A DIFFERENCIÁLÁS LEHETŐSÉGEI	TANULÁSSZERVEZÉS		ESZKÖZÖK
			MUNKA- FORMÁK	MÓDSZEREK	
5. A gyakorlator kialakítása és bemutatása a csoportban					
A	A csoportok a megtanult gyakorlatok sorrendjében meg-egyeznek, majd bemutatják az összefüggő gyakorlatort.	együttműködési, döntési készség	csoportok szerinti differenciálás	csoportos munka	bemutató, játék
6. A csoporttagok munkájának értékelése					
A	<p>Értékelés</p> <p>A csoportok értékelik saját munkájukat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a párok bemutatásának pontossága • együttműködése <p>A párok értékelik egymás együttműködő képességét.</p>	tolerancia, értékelés	frontális, csoportos		értékelés

A VIII. MODUL FELDOLGOZÁSÁNAK MENETE

	TANÁRI TEVÉKENYSÉGEK	TANULÓI TEVÉKENYSÉGEK
1. A	<p>Hatfős csoportok alakítása Ha nem osztható az osztálylétszám hattal, akkor négy vagy hatnál nagyobb létszámú csoportokat alakítsunk.</p>	Aktív részvétel a csoportalakításban
1. B	<p>A csoportok feladatainak ismertetése A csoportokon belül párokat alakítanak. Egy-egy pár odamegy a tanárhoz, aki egy páros gyakorlatot mond el a csoportképviselőknek. Ők a csoportba visszamenve bemutatják a gyakorlatot úgy, hogy nem beszélnek. Adott jelre a csoportból egy újabb páros megy a második, majd a harmadik gyakorlatsort megtanulni. Ők is a csoportba visszatérve bemutatják a tanult gyakorlatot. A három gyakorlatból a csoport összeállít egy gyakorlatsort, amit aztán egyben bemutatnak. Amíg az újabb párok elmennek az új gyakorlatsort megtanulni, addig a csoport tagjai gyakorolják a már ismert feladatokat.</p>	A feladat meghatározásának aktív figyelése
2. A	Elmondja az elvégzendő páros gyakorlatot.	A csoportokból egy-egy páros a tanárhoz megy, és megtanulja a páros gyakorlatot.
2. B	Figyelemmel kíséri a párok bemutatóját.	A párok visszamennek a saját csoportjukba, ahol társaiknak nyelvi jelek kísérete nélkül bemutatják a gyakorlatot.
3. A	Elmondja az elvégzendő újabb páros gyakorlatot.	A csoportokból a második páros a tanárhoz megy, és megtanulja a páros gyakorlatot. A csoportban maradt tanulók az első párossal gyakorolják a feladatot.
3. B	Figyelemmel kíséri a párok bemutatóját.	A párok visszamennek a saját csoportjukba, ahol társaiknak nyelvi jelek kísérete nélkül bemutatják a gyakorlatot.

4. A	Elmondja az elvégzendő újabb páros gyakorlatot.	A csoportokból a harmadik páros a tanárhoz megy, és megtanulja a páros gyakorlatot. A csoportban maradt tanulók a második párossal gyakorolják a feladatot.
4. B	A párok visszamennek a saját csoportjukba, ahol társaiknak nyelvi jelek kísérete nélkül bemutatják a gyakorlatot.	A párok visszamennek a saját csoportjukba, ahol társaiknak nyelvi jelek kísérete nélkül bemutatják a gyakorlatot.
5. A	A csoportok munkájának figyelése, segítése	A csoportok a megtanult gyakorlatok sorrendjében meg-egyeznek, majd bemutatják az összefüggő gyakorlatsort.
6. A	A tanulók értékelésének vezetése	Értékelés A csoportok értékelik saját munkájukat: <ul style="list-style-type: none"> • a párok bemutatásának pontossága, • együttműködése. A párok értékelik egymás együttműködési készségét.

8. MELLÉKLET

A)

Álljatok egymás mellé!
Fogjátok meg egymás kezét oldalsó középtartásban!
Emeljétek a bal lábatokat a jobb kezetekhez, majd a jobb lábatokat a bal kezetekhez!
Vigyázzatok, hogy közben a kézfogást ne engedjétek el!
Ismételjétek a gyakorlatot négyszer!

B)

Álljatok egymással szembe!
Fogjátok meg a párotok mindkét kezét!
Szökdeljétek együtt páros lábbal 3-szor, majd négyre ugorjatok terpeszállásba!
Ismételjétek meg a gyakorlatot négyszer!
A gyakorlat végzése közben ügyeljétek arra, hogy a kézfogást ne engedjétek el!

C)

Álljatok egymással szembe terpeszállásba!
Fogjátok meg egymás vállát!
Végezzétek ebben a helyzetben együtt törzshajlítást kétszer az egyik oldalra, kétszer a másik oldalra! Ismételjétek meg a gyakorlatot négyszer!
A gyakorlat végzése közben ügyeljétek arra, hogy a vállak érintését ne engedjétek el!

9. FUTÓJÁTÉKOK CSOPORTBAN TÖRTÉNŐ EGYÜTTMŰKÖDÉS KERETÉBEN AZ OLVASOTT SZÖVEG ÁTADÁSA

MODULVÁZLAT

LÉPÉSEK, TEVÉKENYSÉGEK	KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK	CÉLCSOPORT/ A DIFFERENCIÁLÁS LEHETŐSÉGEI	TANULÁSSZERVEZÉS		ESZKÖZÖK
			MUNKAFORMÁK	MÓDSZEREK	
1. Az együttműködő csoportok kialakítása, a feladat ismertetése					
A Négyfős csoportok alakítása Ha nem osztható az osztálylétszám négyvel, akkor háromfős is lehet néhány csoport	együttműködési készség	csoport		magyarázat	
B A csoportok feladatainak ismertetése	együttműködési készség, hallás utáni szövegértés fejlesztése	csoport	csoport	magyarázat	
2. A kapott játékok elolvasása értelmezése, az azonos játékok közös megbeszélése					
A A lapon lévő fogójáték elolvasása, értelmezése	olvasott szöveg értése		egyéni, differenciált	olvasott szöveg megértése	9. melléklet: A, B, C, D
B Az azonos játékok tartalmazó kártyák tulajdonosai újabb csoportot alkotnak (külön az A, külön a B, külön a C és külön a D szöveggel rendelkezők)	együttműködési készség		csoport	kooperatív: szakértői mozaik	9. melléklet: A, B, C, D

LÉPÉSEK, TEVÉKENYSÉGEK	KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK	CÉLCSOPORT/ A DIFFERENCIÁLÁS LEHETŐSÉGEI	TANULÁSSZERVEZÉS		ESZKÖZÖK
			MUNKAFORMÁK	MÓDSZEREK	
C	Az azonos csoportbéliek megbeszélnek az olvasott játékok menetét, szabályait.	együttműködési készség, szakszókincs használata	csoporthoz	kooperatív: szakértői mozaik, vita	
3. Az eredeti csoportban a játékok bemutatása					
A	Mindenki visszamegy az eredeti csoportjába, és ott elmondja, megtanítja az általa olvasott játékot a csoport tagjainak.	szövegalkotás, szakszókincs használata, az élmények megosztásának, feldolgozásának képessége	csoporthoz, egyéni	bemutató, előadás	
B	A csoport eldönti közösen, hogy melyik játék számára a legszimpatikusabb.	együttműködés, döntéshozatal	csoporthoz, kooperatív	megbeszélés	
4. A kiválasztott játék eljátszása, értékelés					
A	Azt a játékot játssza el közösen az osztály, amelyiket a legtöbbben választották.	együttműködés, térbeli tájékozódás, mozgásérzékelés, gyors irányváltás	frontális	mozgásos, futójáték	
B	A csoportok munkájának értékelése			tanári közlés	

A IX. MODUL FELDOLGOZÁSÁNAK MENETE

	TANÁRI TEVÉKENYSÉGEK	TANULÓI TEVÉKENYSÉGEK
1. A	Négyfős csoportok alakítása Ha nem osztható az osztálylétszám négygel, akkor háromfős is lehet néhány csoport.	Aktív részvétel a csoportalakításban.
1. B	A csoportok feladatainak ismertetése A négyfős csoportok minden tagja kap egy játékleírást. Ezt önállóan elolvassa, értelmezi. Elképzeli, hogy hogyan adná át társainak. Az azonos játékot olvasó diákok közösen alkotnak egy újabb csoportot, ahol megbeszélik, megvitatják, hogyan lehet a legvilágosabban elmondani a játékot. Mindenki visszamegy a saját csoportjához, ahol elmondják a tagok egyenként a náluk levő játékot. A csoport közösen dönt, hogy neki melyik játék tetszett a legjobban. A csoportok egy játékra szavazhatnak. Az osztály azt fogja közösen eljátszani, amelyik a legtöbb szavazatot kapta.	A feladat meghatározásának aktív figyelése.
2. A		A lapon lévő fogójátékok önálló, figyelmes elolvasása, értelmezése.
2. B	A csoportalkotás segítése	Az azonos játékot tartalmazó kártyák tulajdonosai újabb csoportot alkotnak (külön az A, külön a B, külön a C és külön a D szöveggel rendelkezők).
2. C		Az azonos csoportbeliek megbeszélik az olvasott játékok menetét, szabályait. Közösen megfogalmazzák a legpontosabb és legérthetőbb játékleírást.
3. A		Mindenki visszamegy az eredeti csoportjába, és ott elmondja, megtanítja az általa olvasott játékot a csoport tagjainak.
3. B	A csoportok munkájának figyelése, segítése	A csoport eldönti közösen, hogy melyik játék számára a legszimpatikusabb.

4. A	A csoportok által választott legnépszerűbb játék közös eljátszása A játék vezetése	
4. B	A csoportok munkájának értékelése: <ul style="list-style-type: none">• együttműködés• fegyelem• az idő megfelelő kihasználása	

9. MELLÉKLET

A)

PÁROK FUTÓVERSENYE KÖRBEN

Kiolvasunk egy „indítót”.

A többi játékos párt választ magának, és párjával együtt körbe áll.

A párok egymás felé fordulnak, és részútosan magasba tartott kezük fogásával alagutat tartanak. A játékvezető jelére az indító a körön kívül futni kezd, majd valamelyik pár külső tagjának a vállát megérinti. A megérintett játékos erre futni kezd az alagútban abba az irányba, amelybe az indító futott. A párja meg ugyanakkor az ellenkező irányba kezd futni, szintén az alagútban. Az elfutott pár belső tagjának helyére beáll az indító, felemeli kezét, mint a többiek, és várja, hogy ki lesz a futók közül az első, aki mellé áll, és a párja lesz. A másodikként beérkező lesz az indító.

B)

HÁRMAS CSERE

Kiolvasunk három tanulót.

Ők a kör közepére állnak, és megegyeznek abban, hogy melyikük lesz az egyes, a kettes, és a hármas.

A többiek nagy kört alkotnak, egymástól 1 méter távolságra állnak, és hármas beosztást végeznek: 1, 2, 3 stb. fontos, hogy mindenki jól jegyezze meg a számát.

Adott jelre a középsők közül valaki – megegyezés szerint – kiáltja a saját számát: pl. „kettes!” Erre a körben álló összes kettes egymás között helyet cserél. Eközben a középső körben kettest kiáltó játékos igyekszik valamelyik futó helyét elfoglalni. Ha ez sikerül, a hely nélkül maradt játékos középre megy, átveszi a kettes szerepét. Ha nem sikerül, folytatják a játékot ugyanúgy.

C)

LÁNCFOGÓ

Kiolvassuk a fogót.

A többiek szétfutnak, és kezdődik az üldözés.

Akit a fogó megfog, azzal együtt kézen fogva szalad, és további megfogottak is láncszerűen a fogóhoz kapcsolódnak mindaddig, míg mindenkit el nem fognak, ház, menedék nincs.

A fogónak először érdemes a jobb futókat elfognia, mert a gyengén futók nehezítik a láncban való együttfutást.

D)

KÖRFOGÓ

Kiolvassuk a fogót.

A többiek körben állnak, kezüket elengedik.

A körvonalat meghúzzák.

A fogó a kör közepén áll, és a játékvezető jelére igyekszik valakit megérinteni, aki elhagyja a helyét.

A körben állók állandó mozgásban vannak: beszaladnak a kör közepéig és vissza a helyükre. Akkor kell beszaladni, amikor a fogó háttal áll. Ha a fogó valakit megérint, az lesz a fogó, és helyet cserélnek.

10. RÉGI IDŐK TORNAÓRÁI INFORMÁCIÓ KIVÁLASZTÁSA ÉS ADOTT SZEMPONTÚ RENDEZÉSE OLVASOTT SZÖVEGBŐL, VÉLEMÉNYALKOTÁS

MODULVÁZLAT

(A feladat megoldását differenciálásra javasoljuk, például olyan tanulóknak, akik fel vannak mentve a testnevelésóra alól, nem hoztak felszerelést, stb.)

LÉPÉSEK, TEVÉKENYSÉGEK	KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK	CÉLCSOPORT A DIFFERENCIÁLÁS LEHETŐSÉGEI	TANULÁSSZERVEZÉS		ESZKÖZÖK
			MUNKA- FORMÁK	MÓDSZEREK	
1. A feladat menetének ismertetése, feladatmegoldás					
A A feladatlap megoldási men- tének bemutatása (a szöveg elolvasása, a hozzá kapcsolódó feladatok megoldása)	olvasott szöveg meg- értése, reflektálás a szöveg tartalmára	Azoknak a tanulóknak ajánljuk, akik nem vesznek részt az órán (felmentettek, nincs felszerelésük stb.).	egyéni, differenciált	tanári közlés	10. melléklet: (Feladatlap)
B A feladatlap szövegének el- olvasása, a kérdések megválaszolása	olvasott szöveg meg- értése, reflektálás a szöveg tartalmára		egyéni, differenciált	szövegértés	
2. A feladatmegoldás megbeszélése, értékelése					
A A feladatok tanári ellenőrzése, a hibák megbeszélése		Az ellenőrzést, megbeszélést célszerű a szünetben, vagy egy más időpontban végeznünk.	egyéni, differenciált	értékelés	10. melléklet: (Feladatlap)

A X. MODUL FELDOLGOZÁSÁNAK MENETE

	TANÁRI TEVÉKENYSÉGEK	TANULÓI TEVÉKENYSÉGEK
1. A	A feladat ismertetése, a feladatlap kiosztása	
1. B		A szöveg elolvasása, értelmezése A feladatok megoldása, leírása
2. A	A feladatok ellenőrzése, a megoldás megbeszélése, értékelés	

10. MELLÉKLET

FELADATLAP

Olvasd el az alábbi szöveget, majd oldd meg az utána álló feladatokat!

RÉGI IDŐK TORNAÓRÁI

Manapság nincsen olyan általános vagy középiskola, ahol ne szerepelne a diákok órarendjében a testnevelésóra. Van olyan kisdíák, aki várja, van, aki legszívesebben elkerülné a tornaórákat, ám az indokolt kivételektől eltekintve mindenki számára kötelező. Kíváncsi vagy arra, hogy miként volt ez régen? Vajon őseink mennyit sportoltak?

Biztosan te is sokszor hallottad már, hogy mennyire fontos a sport és a mozgás. Hiszen a fizikai erőnlét éppolyan nélkülözhetetlen a szervezeted normális fejlődésében, mint a lelki egyensúly vagy a szellemed csiszolgatása. Na, de nem is akarlak tovább fárasztani ezekkel az unásig hallgatott frázisokkal, lássunk inkább valami sokkal érdekesebbet! Vajon mióta kell a veled egykorú gyerekeknek részt venniük testnevelésórákon?

Hogy a kérdésre választ adhassunk, vissza kell térnünk a klasszikus ókorba, vagyis a görög világba. A spártai és az athéni nevelés egyik igen fontos része volt a gimnasztika, amely állami felügyelet alatt folyt az erre a célra létesített iskolákban: a palaisztrában és a gümnaszionban (gondoltad volna, hogy ebből ered a mai gimnázium szavunk is?). Sőt, Spártában a nők is végeztek gimnasztikát, ők is megtanultak sebesen futni, ugrani, birkózni, dárdát és diszkoszt hajítani.

És vajon miből állt a görög gyermekek „tornaórája”? A két legfontosabb testgyakorlat a futás és a birkózás volt. Emellett szerepelt még a távolugrás ólomlendítőkkel, célba és távolba

dobás gerellyel, illetve az ökölvívás. A testgyakorlat végeztével pedig frissítő fürdő várt a fiatalokra. Az úszást is rendszeresen gyakorolták, fontosnak tartották, hogy mindenki tudjon úszni. Roppant elmarasztaló kijelentésnek számított a következő – gyakran használt – mondásuk: „Se úszni, se olvasni nem tud.”

Láthatjuk tehát, hogy a görög nevelés igen korán felismerte a testnevelés fontosságát. Magyarországon viszont csak a 17. században vonult be a sport az iskolába. Kezdeményezője Comenius Ámos János (J. A. Komensky), a világhíres cseh pedagógus volt. Comeniust Lorántffy Zsuzsanna hívta meg a sárospataki kollégium újjászervezésére. 1650-től 1654-ig működött ott, és rengeteg reformot vezetett be. Ekkor írta Fortius Redivius *A sárospataki iskola buzgó gondozóihoz a restség elkergetéséről* c. munkáját is. Ebben azt fejtegeti, hogy a tanulásban elfáradt szellemet leginkább a futás, az ugrás, a dobás, a birkózás, valamint a labdázás üdíti fel. Az iskolai testnevelés kezdeményezője Magyarországon tehát a nagy cseh nevelő, Comenius volt.

Remélem, te is egyetértesz a törekvéseivel, legyőzöd lustaságodat, és minél többet sportolsz! Ha teheted, egyetlen tesiórát se hagyj ki!

1. Válaszolj a kérdésekre a szöveg alapján!

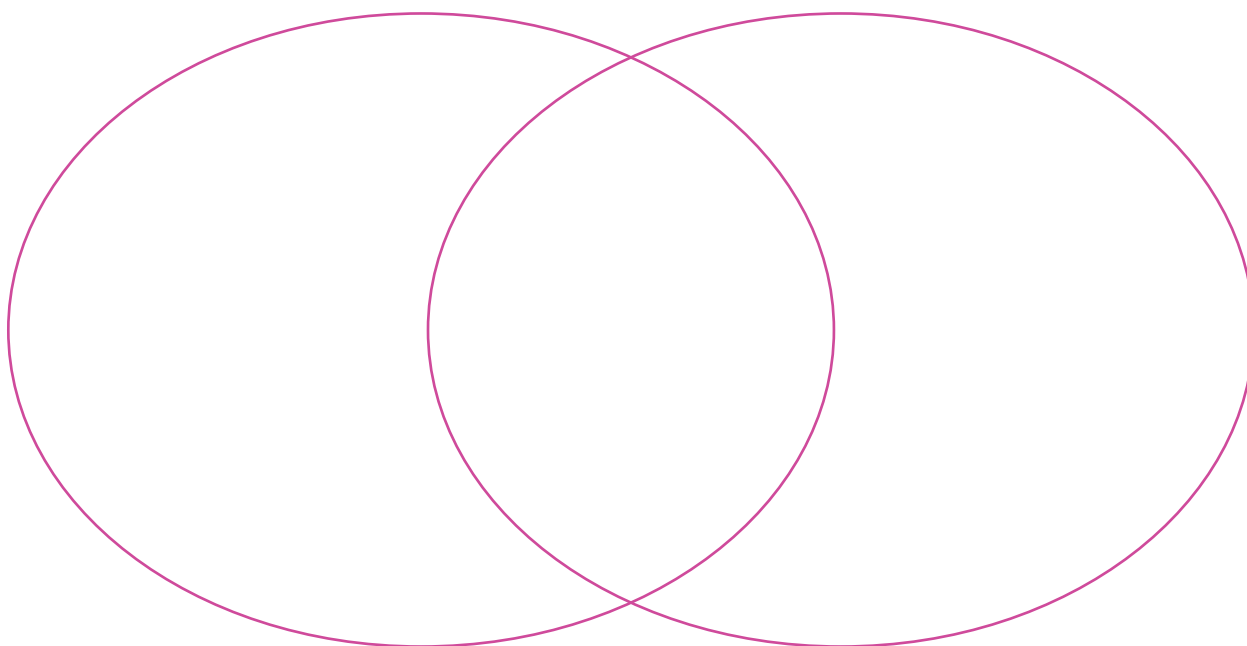
Mikor kezdődött a testnevelés oktatása?

Mióta van hazánkban testnevelés?

Ki volt a hazai testnevelés kezdeményezője?

2. Indokold meg, miért jelenthetett elmarasztalást a görög gyerekekre nézve, ha azt mondták:

„Se úszni, se olvasni nem tud.”

3. Csoportosítsd az adott halmazábrába az ókori görög, valamint a 17. századi magyar gyerekek által végzett testgyakorlatokat!

Csak a görög gyerekek végezték

Csak a magyar gyerekek végezték

Mindkét nemzet gyerekei végezték

4. Írj legalább öt érvet a testnevelés fontossága mellett!

MEGOLDÁS

1. Válaszolj a kérdésekre a szöveg alapján!

Mikor kezdődött a testnevelés oktatása?

A klasszikus ókorban, a görög világban.

Mióta van hazánkban testnevelés?

A 17. század, illetve a 1650-es évek óta.

Ki volt a hazai testnevelés kezdeményezője?

Comenius Ámos János, a cseh nevelő.

3. Csoportosítsd az adott halmazábrába az ókori görög, valamint a 17. századi magyar gyerekek által végzett testgyakorlatokat!

CSAK A GÖRÖG GYEREKEK VÉGEZTÉK	MINDKÉT NEMZET GYEREKEI VÉGEZTÉK	CSAK A MAGYAR GYEREKEK VÉGEZTÉK
ökölvívás, úszás	futás, birkózás, távolugrás, dobás	labdázás